

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ БАТУТ“

UNIVERZITET U BEOGRADU
FARMACEUTSKI FAKULTET

CENTAR ZA RAZVOJ FARMACEUTSKE
I BIOHEMIJSKE PRAKSE

**ПРЕГЛЕД РЕЗУЛТАТА ИСПИТИВАЊА ЗАДОВОЉСТВА
ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА –
АПТЕКАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2017. ГОДИНЕ**

Београд, 2018.

Извештај припремили:

Проф. др Љиљана Тасић

Дипл. фарм. мед. биохем. спец. Андријана Милошевић Георгиев

САДРЖАЈ:

1.	Увод	1
2.	Метод	1
3.	Резултати	2
4.	Закључак	13
5.	Литература	14
6.	Прилог: Упитник о задовољству запослених у апотекама, дистрибуција одговора исказана у валидним процентима, Србија, 2017.	16

УВОД

Задовољство послом је важан фактор за повећање радног учинка особе на радном месту и представља комбинацију позитивних и/или негативних осећања које запослени имају према свом раду (1, 2). Фактори који утичу на задовољство запослених повезани су са политиком пословања саме организације, радним окружењем, спољним притисцима, али и са тренутном позицијом сектора у целокупном систему (2). Систем здравствене заштите не може ефикасно да функционише уколико нема довољног броја квалификованих, мотивисаних и задовољних здравствених радника (3). Зато је задовољство запослених у апотекама један од кључних фактора за успешно функционисање фармацеутске праксе у оквиру здравственог система (3). Важно је схватити да незадовољство запослених у апотекама може директно да утиче на пацијенте. Може се јавити лоша интеракција са пацијентима, лоше саветовање пацијената, погрешно издавање лекова – што све може нанети штету пацијенту, а исходи понекад могу да буду веома неповољни (4).

МЕТОД

Истраживање задовољства запослених у свим здравственим установама – апотекама (у даљем тексту апотека) примарне здравствене заштите је спроведено 4. децембра 2017. године. У испитивању су учествовале апотеке у државном власништву, апотеке које се налазе у саставу домова здравља (у даљем тексту апотеке у саставу домова здравља) и апотеке у приватном власништву. Сви запослени присутни на послу тога дана су били обухваћени истраживањем. Као алат у истраживању коришћен је упитник који је био јединствен за све апотеке. Упитник је измењен у односу на алат који је коришћен претходне године, и то код питања: „Занимање” замењено је лекар са „фармацеут”, а „медицинска сестра/техничар” са „фармацеутски техничар”; У питању: „Када размишљате о послу у наредних пет година, да ли планирате да” уместо „останете или одете у државни сектор здравства” додато је „останете или одете у државни/приватни сектор здравства”.

Особама одговорним на нивоу установе је пре почетка истраживања достављено Стручно-методолошко упутство „Методологија испитивања задовољства запослених у здравственим установама у Републици Србији 2017. године – прилагођено за здравствене установе апотеке” у коме је детаљно објашњен начин спровођења истраживања и унос података у *Excel* табеле. Подаци су након обављеног истраживања достављани у електронском облику Фармацеутском факултету Универзитета у Београду (Центру за развој фармацеутске и биохемијске праксе и Катедри за социјалну фармацију и фармацеутско законодавство) где је извршена контрола и унос у електронску базу података. Обрада података је обављена у SPSS 22 софтверу (*SPSS 22.0 for Windows, SPSS Inc., Chicago, IL, USA*). Примењене су методе дескриптивне статистике.

РЕЗУЛТАТИ

Резултате истраживања је доставило 128 апотека (18 у државном власништву, 8 у саставу домова здравља и 102 у приватном власништву). У односу на 2016. годину смањено се број апотека (за 157 апотека) који је доставио резултате истраживања. Посматрано у односу на прошлу годину, процентуално највеће смањење броја достављених података је код апотека у саставу домова здравља за 19 (70,4%), затим следе апотеке у приватном власништву за 128 (55,6%) и у државном власништву за 10 (35,7%). Апотеке које су доставиле податке о спроведеном истраживању су следеће:

Апотеке у државном власништву: Суботица, Зрењанин, Сента, Вршац, Врбас, Сремска Митровица, Ваљево, Велика Плана, Пожаревац, Крагујевац, Зајечар, Пирот, Лесковац, Београд, Чачак, Краљево, Лозница, Ниш.

Апотеке у саставу домова здравља: Чока, Алибунар, Опово, Бачки Петровац, Жабал, Стара Пазова, Тутин, Пећинци

Апотеке у приватном власништву: Суботица¹ – Гален плус, Пилула Плус, Хигија-СУ; Зрењанин – Алба, *Sempervivum*; Панчево – Лек, Мелем, Код сунчаног сата; Сомбор – Златни лав, Ирис; Нови Сад – *Belladonna*, Биљана Ј, Јанковић, Медика нова, Флос, Цер; Сремска Митровица – Бела ружа; Шабац – Мелем, Мелиса; Ваљево –

---

¹ Филијала РФЗО којој припада седиште апотеке

Атлић, Biopharm; **Смедерево** – Нена Фарм, Плана Л; **Пожаревац** – Здравље, Селић, Шеки-Тилиа; **Крагујевац** – Здравље, Златни бор прим, Oto Medicalpharm, Pharma Plus; **Јагодина** – Алоја, Avis Pharm, Вељковић, Виола, Јупитер плус, МС-фарм, Сунце-плус, Florapharm, Фармакон плус; **Бор** – Belladonna, Обекс, Сана; **Ужице** – Деметра, Трг; **Чачак** – Гален, Град, Крсмановић; **Краљево** – Радосављевић, Симко Фарм, Тамарис; **Крушевац** – Анђела; **Ниш** – Биолек, Вива, Melissa, Мирус, Пет-Сар Фарм, Фармакоп, Ремедиа; **Пирот** – Антић; **Лесковац** – Вива плус, Џунић, Фармаком; **Врање** – Анафарм, Додић, Ико, Лек, Nova Pharm, Сања Фарм; **Прокупље** – Булевар, Ђорђевић, Липа; **Београд** – Alba Graeca Pharm, Алмил Фарм, Altiora pharm, Бајфарм, Бену, Вива, Вита Лонга Фарм, Vuk Pharm, Галена лаб, ДХФ, Emily Pharm, Euromedic, Кумодраж II, Лаванда, Лек, Lilly drogerie, Лора, Мајана, Медика II, Милетић плус, Milla Pharm, Молика, Монтива, Nibopharm, Omni Pharm, Орлеан Плус, Пет Плус, Puls Pharm, Раденковић, Срећковић, Фарманеа.

Број попуњених упитника за 2017. годину износио је 3883. Овај број је значајно мањи у односу на прошлу годину (2016. године је било попуњено 5352 упитника), али процентуално исказано, одзив запослених се повећао у односу на 2016. годину (2017. године – 87,97 наспрам 2016. године – 85,8%). Процентуално се највише повећао одзив запослених у апотекама у државном власништву (са 78,9% у 2016. на 84,32% у 2017. години). У односу на прошлу годину, одзив запослених се повећао и у апотекама у приватном власништву, док се у апотекама у саставу домова здравља смањио.

Табела 1. Одзив запослених у апотекама за 2017. годину

	Укупан број запослених	Број запослених присутних на послу 4.12.2017.	Број подељених упитника	Број попуњених упитника	Одзив запослених у апотекама (%)
У државном власништву	2414	2085	2105	1758	84,32
У саставу домова здравља	75	72	72	66	91,67
У приватном власништву	2837	2257	2278	2059	91,23
Укупно	5326	4414	4455	3883	87,97

Већина запослених у апотекама су особе женског пола (91,8%), старости од 35 до 54 година (50,7%). Највише запослених млађих од 35 година има у апотекама у приватном власништву (55,5%), а најмање у апотекама у државном власништву (14,0%). Са друге стране, проценат запослених са преко 55 година највиши је у апотекама у државном власништву (21,4%), а најмањи у апотекама у приватном власништву (5,8%).

Ове године је попуњаван коригован упитник у погледу понуђених категорија занимања (фармацеут, фармацеутски техничар, здравствени радник – друго занимање, здравствени сарадник, административни радник, технички радник). Међу запосленима највише је фармацеута (46%), а нешто мање је фармацеутских техничара (42,2%).

На руководећој функцији се налази 21,2% од укупног броја запослених. У табели 2 је приказана дистрибуција запослених према занимању које су навели у упитнику. Највише фармацеута је запослено у апотекама у приватном власништву, док највише здравствених радника нефармацеутске струке има у апотекама које су у саставу домова здравља (28,1%), а фармацеута је дупло мање од овог броја (14,1%).

Табела 2. Дистрибуција одговора запослених у апотекама према занимању за 2017. годину

Апотеке у	државном власништву	саставу домова здравља	приватном власништву	УКУПНО
Фармацеут	43,0	14,1	49,5	46,0
Фармацеутски техничар	36,1	46,9	47,0	42,2
Здравствени радник – друго занимање	3,7	28,1	0,8	2,6
Здравствени сарадник	0,9	1,6	0,1	0,5
Административни радник	8,5	6,2	1,3	4,6
Технички радник	7,8	3,1	1,3	4,2

*Одговори су приказани у процентима

Када се посматра опште задовољство послом међу запосленима у апотекама уочава се рекордно ниска просечна оцена у 2014. години, што је приказано на графикону 1. У односу на прошлу годину, проценат веома задовољних се смањило (са 18,3 на 17,4%), а смањило се и проценат веома незадовољних (са 4,3 на 2,4%).

Графикон 1. Просечне оцене задовољства запослених у апотекама за период 2007–2017. године

Запослени у апотекама у саставу домова здравља су оценили задовољство послом са најнижом просечном оценом (3,45), затим следе запослени у апотекама у државном власништву (3,54), а највишу просечну оценом задовољства су имали запослени у апотекама у приватном власништву (3,87).

Запослени на руководећој функцији су задовољнији послом који обављају у односу на запослене који немају руководећу функцију (процент задовољних и веома задовољних у групи руководилаца износи 72,1, а у групи запослених који немају руководећу функцију износи 65,1%).

За већину посматраних аспеката можемо рећи да је задовољство највеће у апотекама у приватном власништву (табела 3). Међутим запослени у овим апотекама су мање задовољни расположивим временом за рад са пацијентима (веће задовољство је у апотекама у државном власништву – 4,20 и апотекама у саставу домова здравља – 4,08), као и са односом који имају са пацијентима (такође је веће задовољство и у апотекама у државном власништву и у апотекама у саставу домова здравља).

Табела 3. Просечна оцена задовољства запослених у апотекама одређеним аспектима посла у 2017. години

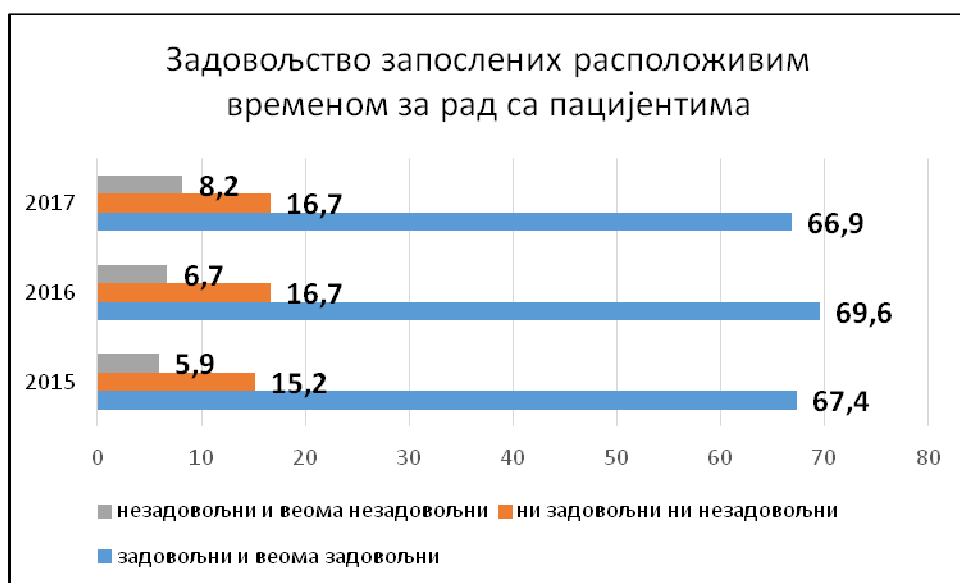
Задовољство запослених појединим аспектима посла	Апотеке у			Укупно
	државном власништву	саставу домова здравља	приватном власништву	
Опремом	3,76	3,71	4,16	3,97
Расположивим временом за обављање посла	3,93	3,88	4,00	3,97
Расположивим временом за рад са пацијентима	4,20	4,08	3,96	4,07
Аутономијом у обављању посла	3,96	3,88	4,18	4,08
Коришћењем знања у току рада	3,97	3,83	4,29	4,14
Уважавањем и вредновањем рада	3,66	3,76	4,06	3,87
Сарадњом са колегама	4,29	4,30	4,60	4,45
Сарадњом са претпостављенима	4,21	4,29	4,46	4,35
Односом са пацијентима	4,42	4,22	4,18	4,29
Професионалним развојем/едукацијом	3,96	3,80	4,21	4,09
Финансијском надокнадом за рад	3,14	2,70	3,78	3,47
Руковођењем и организацијом рада	3,69	3,74	4,16	3,94
Упутствима	3,83	3,91	4,25	4,06
Излагањем идеја претпостављенима	3,88	3,86	4,21	4,06

Процент задовољних и веома задовољних запослених адекватношћу опреме за рад износи 76,1 за 2017. годину и нешто је већи у односу на 2016. годину када је тај проценат био 73,4.

У односу на прошлу годину, задовољство запослених расположивим временом за обављање послова остало је исто у апотекама у државном власништву (3,93), у апотекама у саставу домова здравља задовољство се незнатно повећало (са 3,82 на 3,88), а у апотекама у приватном власништву задовољство се смањило (са 4,05 на 4,00).

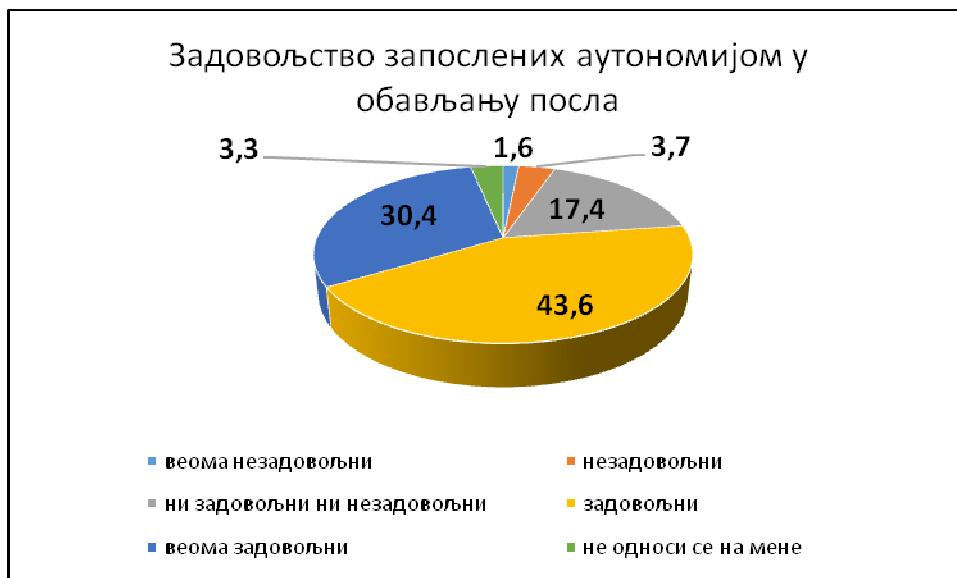
Посматрано у последње три године расположиво време за рад са пацијентима се смањило, и у 2017. години проценат задовољних и веома задовољних је најнижи у односу на 2015. и 2016. годину. Уочљив је и значајан пораст процента запослених који су се изјаснили као незадовољни и веома незадовољни (графикон 2).

Графикон 2. Процентуални приказ задовољства запослених расположивим временом за рад са пацијентима у периоду 2015 – 2017.

Просечна оцена задовољства запослених аутономијом у обављању посла се у односу на 2016. годину благо повећала код запослених у апотекама у државном власништву (са 3,86 на 3,96), као и код запослених у апотекама у саставу домова здравља (са 3,74 на 3,88), а код запослених у приватном власништву се смањила за 0,01 и износи 4,18. На графикону 3 приказана је процентуална заступљеност ставова запослених у свим апотекама, у вези са задовољством аутономијом у обављању посла.

Графикон 3. Процентуални приказ задовољства запослених аутономијом у обављању посла у 2017. години

Посматрајући задовољство запослених могућностима да користе своја знања, способности и вештине у односу на претходну годину, уочава се да су се просечне оцене задовољства повећале код запослених у апотекама у државном власништву (за 0,06 и износи 3,97), као и код запослених у апотекама у саставу домова здравља (за 0,06 и износи 3,83) и смањиле се код запослених у апотекама у приватном власништву (за 0,03 и износи 4,29).

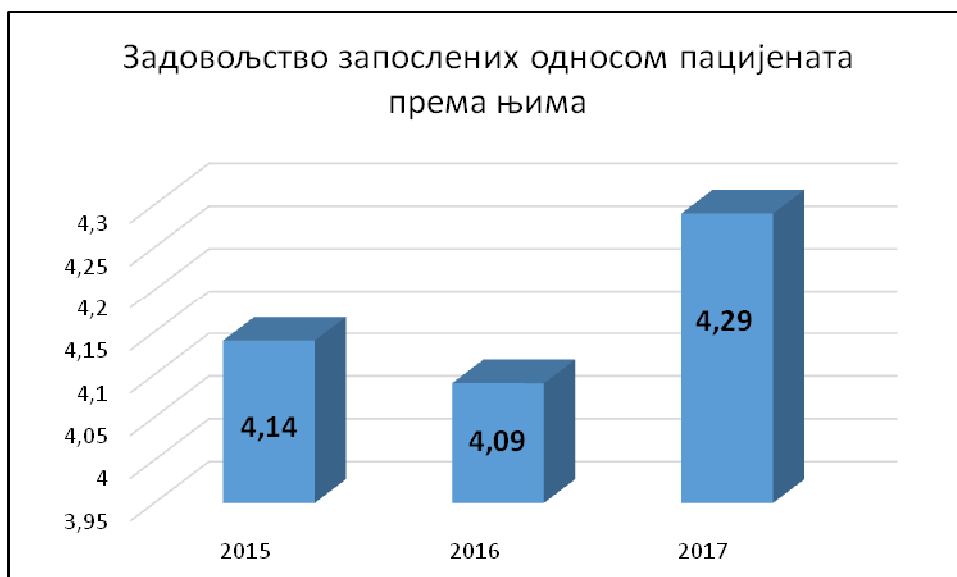
Просечна оцена задовољства запослених уважавањем и вредновањем њиховог рада, у односу на претходну годину, повећала се за 0,06 и износи 3,87. Најзадовољнији (задовољни и веома задовољни) уважавањем и вредновањем рада су запослени у апотекама у приватном власништву (75,5%), затим у апотекама које су у саставу домова здравља (62,2%), а најмање задовољни су у апотекама у државном власништву (61,6%).

Задовољство запослених непосредном сарадњом са колегама износи 4,45 и готово се није променила у односу на 2016. годину. У погледу овог аспекта, задовољство се повећало у свим апотекама (у државном власништву за 0,02; у саставу домова здравља за 0,18; у приватном власништву за 0,01).

Свеукупно, задовољство непосредном сарадњом са претпостављенима се благо повећало у односу на претходну годину (за 0,05) и просечна оцена износи 4,35. Најмање је у апотекама у државном власништву.

У односу на претходну годину задовољство запослених односом пацијената према њима се повећало за 0,2, што се може видети на графикону 4.

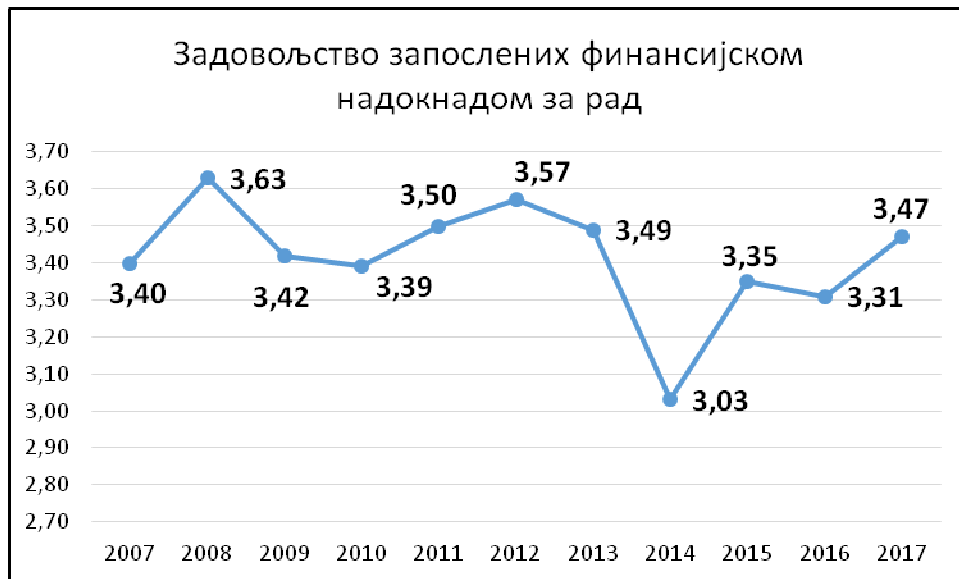
Графикон 4. Просечна оцена задовољства запослених односом са пацијентима за период 2015–2017.

Задовољство запослених могућностима за професионални развој и континуирану едукацију се повећало у односу на претходне године и износи 4,09 (2015 – 3,97; 2016 – 3,96).

У односу на претходну годину задовољство запослених финансијском надокнадом за рад се повећало (просечна оцена се повећала за 0,16). Просечне оцене задовољства запослених у апотекама за период 2007. до 2017. године приказане су на графикону 5. Задовољство запослених финансијском надокнадом за рад у државном власништву се повећало у односу на 2016. годину за 0,29. Међутим, апотеке које су у финансијској кризи нису ни учествовале у истраживању, упутивши извињење због немогућности спровођења истраживања (недовољно средстава за штампање упитника и мањак кадрова за организацију спровођења истраживања). Задовољство финансијском надокнадом се повећало и у апотекама у саставу домова здравља и у апотекама у приватном власништву (за 0,26 и 0,04, респективно).

Графикон 5. Просечна оцена задовољства запослених у апотекама финансијском накнадом за рад, за период 2007–2017. године

Просечна оцена задовољства запослених руковођењем и организацијом рада у установи износи 3,94, што је за 0,09 виша вредност у односу на 2016. годину.

Задовољство запослених јасноћом упутстава која добијају од претпостављених у апотекама у државном власништву износи 58,4% (удео задовољних и веома задовољних), док код запослених у апотекама у саставу домова здравља овај проценат износи 60,6. Процент задовољних и веома задовољних запослених у апотекама у приватном власништву у 2017. години износи 80,4.

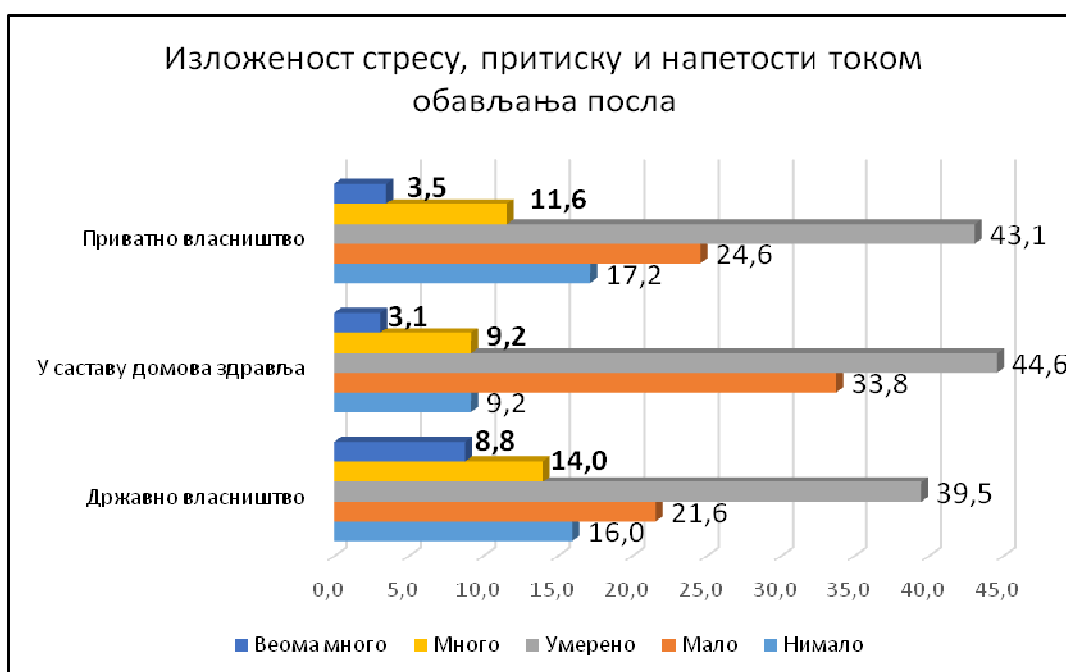
У поређењу са претходном годином, задовољство запослених могућностима да своје идеје изнесу претпостављенима се благо повећала (просечна оцена се повећала за 0,02 и износи 4,06). На графикону 6 приказана је дистрибуција одговора задовољства запослених могућностима да своје идеје изнесу претпостављенима.

Графикон 6. Процентуални приказ задовољства запослених могућностима да своје идеје изнесу претпостављенима за 2017. годину

Самопроцена запослених о сопственој изложености стресу, напетости и притиску приликом обављања посла показује да су запослени у апотекама у државном власништву највише изложени стресу (много 14% и веома много 8,8%). Најмање су стресу изложени запослени у апотекама у саставу домова здравља (много 9,2% и веома много 3,1%). Ови резултати приказани су на графикону 7.

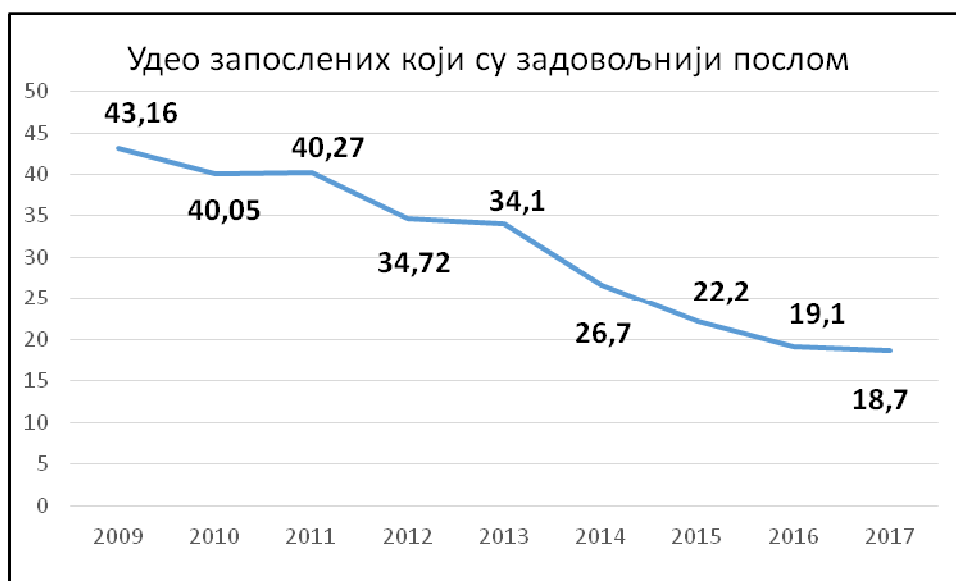
Графикон 7. Процентуални приказ изложености стресу, притиску и напетости током обављања посла у 2017. години

Највећи проценат запослених у апотекама не осећа разлику у задовољству послом у односу на период од пре пет година (41,5%), а нешто је већи удео оних који се осећају задовољније (32,2%) у односу на оне који се осећају незадовољније (26,3%). Готово исти проценат запослених у апотекама у државном власништву је незадовољнији послом у односу на период од пре пет година (40,4%) и оних који не осећају разлику (40,9%). У апотекама у саставу домова здравља удео запослених који се осећају незадовољније послом у односу на период од пре пет година износи 36,4%. Процент запослених у апотекама у приватном власништву који се осећа задовољније послом у односу на период од пре пет година износи 44,4%.

Од 2009. године, од када се прати показатељ задовољства послом у односу на период од пре пет година, константно се смањује проценат запослених у апотекама у државном власништву који су задовољнији послом у односу на период од пре пет година (графикон 8).

Графикон 8. Удео запослених у апотекама у државном власништву који су задовољнији послом у односу на период од пре пет година, у процентима, за период 2009–2017. године

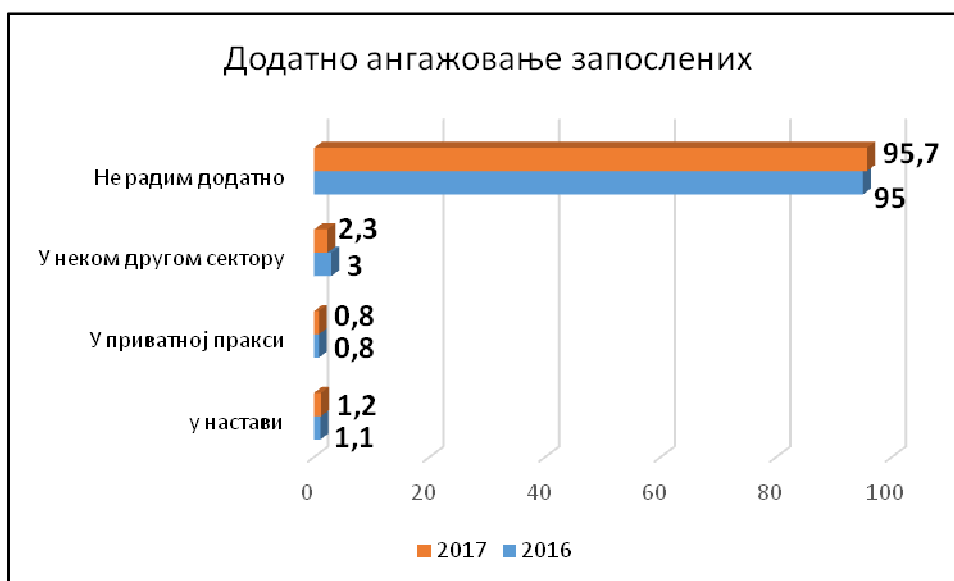

На питање које се односи на планове за будуће пословне активности у петогодишњем периоду највише њих уопште не размишља о промени посла (49,9%). Од укупног броја запослених у апотекама у приватном власништву 13,5% размишља да оде у иностранство, а 21,6% да остане у приватном сектору. Чак 6,8% запослених

размишља да се бави пословима који су ван области здравствене заштите (у приватном власништву – 7%; у државном власништву – 6,6%; у саставу домова здравља 6,1%).

Највише запослених из апотека у државном власништву ради у настави (1,8%), док нико из апотека у саставу домова здравља не ради у настави. Зато запослени у апотекама у саставу домова здравља највише раде у приватној пракси (1,7%). На графикону 9 приказано је додатно ангажовање запослених у укупном узорку.

Графикон 9. Удео запослених који имају додатно ангажовање поред посла који обављају у својој установи

ЗАКЉУЧАК

Уочава се значајно смањење одзива апотека које су учествовале у истраживању. Ово је видљиво како у апотекама у државном власништву, тако и код апотека у приватном власништву, нарочито код апотека које имају мањи број организационих јединица. Од 2013. године бележи се пад општег задовољства послом међу запосленима у апотекама. Процент веома задовољних се смањио у односу на прошлу годину, иако се опште задовољство повећало у односу на прошлу годину. Најнезадовољнији већином анализираних аспеката били су запослени у апотекама у саставу домова здравља, а на супрот томе најзадовољнији су били запослени у апотекама у приватном власништву. Аспект са којим су запослени у свим апотекама најнезадовољнији је финансијска надокнада за рад, а најзадовољнији су непосредном сарадњом са колегама.

Тренд смањења задовољства послом у односу на период од пре пет година код запослених у државним апотекама је последица озбиљне финансијске кризе у пословању ових апотека, а која је у посматраном периоду све израженија. Ово се може објаснити и великим бројем дописа здравствених установа-апотека које су упутиле извињење због немогућности учешћа у истраживању ове године (због недостатка кадра и финансија око штампања и дистрибуирања упитника). Година 2017. је веома турбулентна за апотекарски сектор јер се број нових апотека приватних ланаца неконтролисано повећавао у очекивању новог Закона о апотекарској делатности који би требало да уреди ову област примерено потребама становништва Србије за доступном фармацеутском услугом и производима, у духу квалитета и безбедности пацијената. Поједине апотеке у државном власништву су лошим пословањем и управљањем по „моделу” локалне самоуправе, уз централизоване јавне набавке дошле у тешку финансијску ситуацију.

Овакви резултати нам јасно говоре да је неопходно што пре доношење системског решења о самој организацији фармацеутског сектора, јасно позиционирање фармацеутског сектора у здравственом систему, као и решења око набавке лекова која би требало да буде континуирана, одржива и обавезујућа за све здравствене установе – учеснике у фармацеутској делатности. Квалитет услуга и безбедност пацијената битно зависе од задовољног и мотивисаног фармацеутског здравственог тима, те носиоци здравствене политике треба да сагледају резултате овогодишње и бројних других анализа квалитета здравствене заштите.

ЛИТЕРАТУРА

1. Elfering A, Keller AC, Berset M, Meier LL, Grebner S, Kälin W, et al. Taking the chance: Core self-evaluations predict relative gain in job resources following turnover. SpringerPlus. 2016;5(1):1702.
2. Iorga M, Dondaş C, Soponaru C, Antofie I. Determinants of Hospital Pharmacists' Job Satisfaction in Romanian Hospitals. Pharmacy. 2017;5(4):66.
3. Belay YB. Job satisfaction among community pharmacy professionals in Mekelle city, Northern Ethiopia. Advances in Medical Education and Practice. 2016;7:527-31.

4. Hincapie AL, Yandow S, Hines S, Martineau M, Warholak T. Job satisfaction among chain community pharmacists: results from a pilot study. *Pharmacy Practice*. 2012;10(4):227-33.

ПРИЛОГ

Упитник о задовољству запослених у апотекама, дистрибуција одговора исказана у валидним процентима, Србија, 2017.

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА
Републике Србије

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут”

У којој мери сте задовољни?	<i>Веома незадовољан</i>	<i>Незадовољан</i>	<i>Ни задовољан ни незадовољан</i>	<i>Задовољан</i>	<i>Веома задовољан</i>	<i>Не односи се на мене</i>
1. Адекватношћу опреме за рад	2,3	6,4	14,8	44,9	31,2	0,4
2. Расположивим временом за обављање посла	1,4	5,9	16,3	47,6	28,6	0,3
3. Расположивим временом за рад са пацијентима	1,2	7,0	16,7	42,4	24,5	8,2
4. Аутономијом у обављању посла – могућношћу да доносите одлуке	1,6	3,7	17,4	43,6	30,4	3,3
5. Могућностима да у раду користите сва своја знања, способности и вештине	1,4	4,1	13,3	43	36,9	1,3
6. Уважавањем и вредновањем Вашег рада	3,8	7,7	18,9	37	32	0,6
7. Непосредном сарадњом са колегама	0,9	1,3	6,8	35,3	54,2	1,6
8. Непосредном сарадњом са претпостављенима	1,3	2,2	8,8	37,7	48,1	1,8
9. Односом пацијената према Вама	0,9	3,0	12,7	42,0	32,8	8,6
10. Могућностима за професионални развој/континуирану едукацију	2,0	5,2	15,6	39,6	34,1	3,5
11. Финансијском надокнадом за рад	6,9	13,7	25,5	33,7	19,4	0,6
12. Руковођењем и организацијом рада у установи	2,8	7,1	17,4	41	29,2	2,5
13. Добијањем јасних упутстава шта се од вас очекује у оквиру посла	2,0	4,4	14,5	44,8	33,3	1,0

14. Могућношћу да изнесете своје идеје претпостављенима	2,1	4,8	15,8	41,1	34,8	1,4

15. Колико сте приликом обављања посла напети, под стресом или притиском?

Нимало	16,5
Мало	23,4
Умерено	41,5
Много	12,7
Веома много	5,9

16. Када поредите колико сте били задовољни послом пре пет година и данас, да ли сте сада?

Задовољнији послом	32,2
Нема разлике	41,5
Незадовољнији послом	26,3

17. Када размишљате о послу у наредних пет година, да ли планирате да:

Останете у државном/приватном сектору здравства	29,5
Одете у државни/приватни сектор здравства	2,7
Радите послове ван здравствене заштите	6,8
Одете у иностранство	11,2
Уопште не размишљате о промени посла	49,9

18. Узимајући све наведено у обзир, оцените задовољство послом који сада обављате:

Веома незадовољан	2,4
Незадовољан	6,8
Ни задовољан ни незадовољан	24,7
Задовољан	48,6
Веома задовољан	17,4

19. Пол:

Мушки	8,2
Женски	91,8

20. Године старости:

Мање од 35	36,3
35 до 54	50,7
Више од 55	13

21. Занимање:

Фармацеут	46,0
Фармацеутски техничар	42,2
Здравствени радник – друго занимање	2,6
Здравствени сарадник	0,5
Административни радник	4,6
Технички радник	4,2

22. Да ли тренутно обављате неку од руководећих функција?

Да	21,2
Не	78,8

23. Да ли поред посла који обављате у Вашој установи радите и:

дозвољено је заокружити више од једног одговора

У настави	1,2
У приватној пракси	0,8
У неком другом сектору	2,3
Не радим додатно	95,7